

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.557/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 10 februari 2004 door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government verzocht haar, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid «Vlaams Agentschap Ondernemen»", heeft op 12 februari 2004 het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling als volgt gemotiveerd:

"De vraag tot spoedbehandeling wordt geargumenteed door het feit dat het Vlaams Parlement reeds op 28 april haar werkzaamheden stopzet ter voorbereiding van de Vlaamse verkiezingen.

Een snelle inleiding in het Vlaams Parlement is bijgevolg essentieel om nog tijdig dit belangrijke dossier te laten behandelen in het Parlement".

*
* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Dat beperkte onderzoek noopt tot het maken van de volgende opmerkingen.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot de oprichting van het "Vlaams Agentschap Ondernemen" als een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid in de zin van artikel 10 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 (hierna: het kaderdecreet). Op dit agentschap zijn de bepalingen van het kaderdecreet van toepassing (artikel 3, § 4, van het ontwerp).

Het agentschap neemt taken over van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen en van het Vlaams Instituut voor Zelfstandig Ondernemen

.../...

(VIZO), opgericht bij het decreet van 23 januari 1991 betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen.

Het ontwerp bevat onder meer bepalingen betreffende de oprichting van het agentschap (artikel 3), de missie van het agentschap (artikel 4), de taken van het agentschap (artikel 5), de bevoegdheden van het agentschap (artikel 6), het bestuur en de werking van het agentschap (artikel 7), de beheersovereenkomst (artikel 8), het raadgevend comité (artikelen 9 tot 11), de expertgroepen (artikel 12) en de financiële middelen (artikel 13), en ten slotte wijzigings-, coördinatie- en slotbepalingen (artikelen 14 tot 17).

BEVOEGDHEID VAN HET VLAAMSE GEWEST

Het Vlaamse Gewest vindt de bevoegdheid voor het vaststellen van de ontworpen regeling in de gecombineerde bepalingen van artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, en artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Luidens het eerstgenoemde artikel zijn de gewesten bevoegd voor het economisch beleid. Het voornoemde artikel 9 machtigt de gemeenschappen en de gewesten om, met betrekking tot de aangelegenheden die tot hun bevoegdheden behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen op te richten of kapitaalparticipaties te nemen.

Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, heeft opgemerkt in zijn advies 33.992/3 van 5 november 2002 over het ontwerp dat geleid heeft tot het kaderdecreet, dienen bepalingen die ertoe strekken instellingen met rechtspersoonlijkheid op te richten, te worden getoetst aan het voorschrift van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980¹. Luidens die bepaling moet het decreet, onverminderd artikel 87, § 4, van die bijzondere wet, de "oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht" van de beoogde instelling regelen.

¹Advies 33.992/3 van 5 november 2002, Parl. St., Vl. Parl., 2002-03, nr. 1612/1, (85), 90-91, nr. 3.

De ontworpen bepalingen lijken de toets aan artikel 9 van de bijzondere wet te kunnen doorstaan. De in dat artikel bedoelde aangelegenheden worden immers door de decreetgever geregeld, deels in het kaderdecreet, deels in het ontworpen decreet ².

ALGEMENE OPMERKING

In de artikelen 2 en 13, § 2, van het ontwerp wordt verwezen naar het zogenaamde comptabiliteitsdecreet. Op 18 september 2003 heeft de Raad van State advies 35.804/1 gegeven over een voorontwerp van decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof. De verwijzingen naar dat ontworpen decreet zijn echter precair, aangezien het niet uitgesloten is dat de inwerkingtreding ervan nog enkele jaren zou kunnen uitblijven.

Indien het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt, eerder in werking treedt dan het comptabiliteitsdecreet, wat zeer waarschijnlijk is gelet op de ingeroepen spoedeisendheid van de adviesaanvraag, zullen de verwijzingen naar dat laatste decreet derhalve moeten worden weggelaten, of herwerkt tot verwijzingen naar de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 5

1. Mede gelet op de zeer vage definitie van het begrip "taken van accountmanagement" in het eerste lid van artikel 5, § 1, 3°, is de in het tweede lid van die bepaling aan de Vlaamse regering toegekende delegatie te ruim. Het genoemde begrip zou in ieder geval beter moeten worden omschreven.

²Zie artikel 3, wat de oprichting van het agentschap betreft, de artikelen 4 tot 6, wat de bevoegdheid van het agentschap betreft, de artikelen 9 tot 12, wat de samenstelling van het agentschap betreft. Verspreid in het ontwerp komen bovendien een aantal bepalingen voor die kunnen worden geacht de werking van het agentschap te betreffen.

2. In artikel 5, § 2, tweede lid, wordt de Vlaamse regering gemachtigd de nadere regels betreffende het preventief bedrijfsbeleid dat ondernemingen aanspoort tot een beleid gericht op het voorkomen van faillissementen te bepalen.

Opdat die delegatie in overeenstemming zou zijn met de beginselen die de verhouding tussen de wetgevende en de uitvoerende macht beheersen, dient, enerzijds, te worden omschreven wat juist wordt verstaan onder het begrip "preventief bedrijfsbeleid" en, dienen, anderzijds, de basisregels met betrekking tot het voeren van dat beleid te worden opgenomen in het ontworpen decreet.

Artikel 6

1. In artikel 6, § 1, tweede lid, 2°, wordt het agentschap gemachtigd tot "het heffen van kostenvergoedingen voor dienstverlening die door de Vlaamse regering zijn aangewezen".

Het agentschap wordt aldus gemachtigd tot het heffen van retributies. In dit verband dient te worden opgemerkt dat de decreetgever zelf de gevallen moet aangeven waarin een retributie is verschuldigd en dat hij tevens de bijdrageplichtigen dient aan te wijzen ³.

2. In artikel 6, § 1, derde lid, 1°, wordt aan het agentschap de bevoegdheid toegekend om subsidies toe te kennen met het oog op de vervulling van de taken bedoeld in artikel 5, § 1, 6°, van het ontworpen decreet. Er dient in het ontworpen decreet zelf te worden gepreciseerd aan wie en onder welke voorwaarden die subsidies kunnen worden toegekend.

³Zie J. VELAERS, De Grondwet en de Raad van State, afdeling wetgeving, Antwerpen, 1999, 615, met verwijzingen.

3. Ook de toekenning aan het agentschap, in artikel 6, § 1, derde lid, 2°, van de bevoegdheid, eveneens met het oog op de vervulling van de sub 2° genoemde taken, "tot het labelen en/of certificeren van actoren" dient nader te worden gepreciseerd.

Artikel 13

Er wordt, met betrekking tot artikel 13, § 1, 11°, mutatis mutandis verwezen naar opmerking 1 bij artikel 6.

Artikel 16

Krachtens artikel 16, 2°, wordt de Vlaamse regering ertoe gemachtigd om de erin bedoelde contractuele personeelsleden van provinciale vzw's in dienst te nemen bij het (betrokken) departement of het Vlaams Agentschap Ondernemen.

Er dient op te worden gewezen dat, krachtens de artikelen 9, tweede lid, en 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, op die indienstneming de regels van toepassing zijn opgenomen in het koninklijk besluit van 22 december 2000 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen (A.P.K.B.). Met name wordt de werving van contractueel personeel door artikel 2 van dat besluit tot een aantal gevallen beperkt.

Bij de uitoefening, door de Vlaamse regering, van de haar bij artikel 16, 2°, toegekende bevoegdheid, zal hiermede rekening dienen te worden gehouden.

In zoverre de bepaling bovendien zou toelaten afbreuk te doen aan de geldende wervingsvoorwaarden voor de betrokken ambten, rijst de vraag naar de conformiteit daarvan met het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de

niet-discriminatie en het daaruit voortvloeiende beginsel van de gelijke toegang tot de openbare ambten ⁴.

⁴In dat geval rijst bovendien de vraag omtrent de vereiste onderhandelingen met de vakbonden.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME